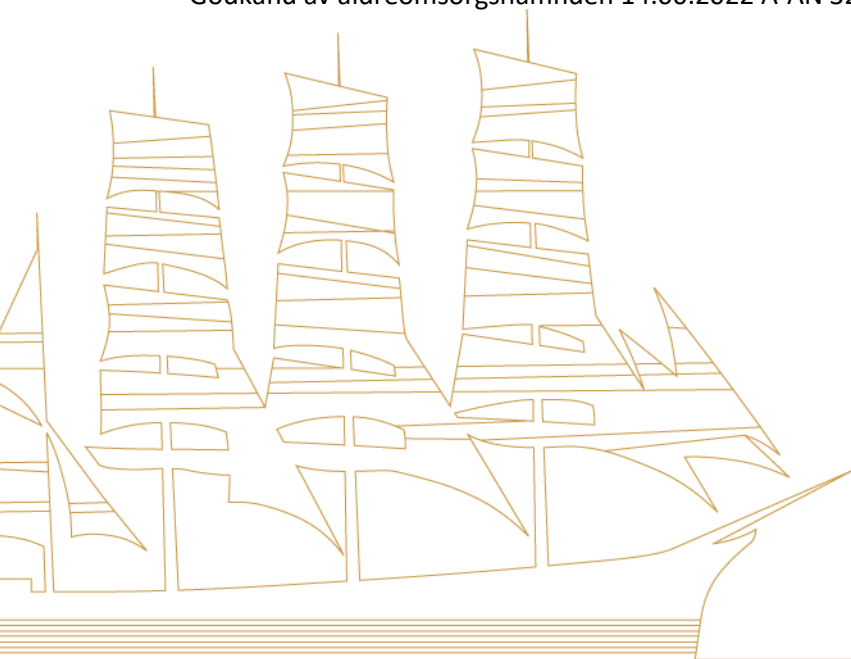

Kriterier för effektiverat serviceboende med dygnetruntvård för äldre

Godkänd av äldreomsorgsnämnden 14.06.2022 A-ÄN 32 §

Innehåll

Målsättning och verksamhet för upprätthållande av de äldres välbefinnande vid effektiverat serviceboende, ESB	2
Beviljande av plats på effektiverat serviceboende	2
Bedömning av servicebehovet	3
Kriterier för beviljande av effektiverat serviceboende med dygnet runt vård	5

Målsättning och verksamhet för upprätthållande av de äldres välbefinnande vid effektiverat serviceboende, ESB

För att säkerställa likvärdig behandling för kommuninvånarna har äldreomsorgen i Mariehamns stad gjort upp allmänna kriterier för att skapa ramar för en tydlig och enhetlig beslutsprocess samt för att beskriva placeringsgrunderna. Kriterierna definierar vilken vård och vilket vårdbehov som förutsätts för boendeplats på effektiverat serviceboende. Syftet med grunderna för de äldres servicebehov är att vid rätt tidpunkt definiera den service som motsvarar den sökandes behov.

Effektiverat serviceboende vid Mariehamns stad baserar sig bland annat på Landskapslag för socialvård (2020:12), Äldrelag på Åland (2020:9) och Landskapslag om hälso- och sjukvård (2011:114) samt Lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (2000:812).

Äldreomsorgens grundvärderingar och övergripande mål:

- *Trygg vård och omsorg skall ges på rätt nivå*
- *Ett värdigt bemötande med respekt för individens självbestämmanderätt och värderingar*
- *Aktiverande och rehabiliterande synsätt med fokusering på individens förmåga och resurser*
- *Att resurser för närstående och tredje sektor tas tillvara och stödjas*
- *Ett aktivt utvecklingsarbete utifrån möjligheterna inom den tekniska utvecklingen gällande välfärdsteknik*

Utgående från Ålands landskapsregerings kvalitetsrekommendationer och äldreomsorgens grundvärderingar att möjliggöra att den äldre bor tryggt i sina egna hem så länge som möjligt, med stöd av hemservicens fungerande hembesök och stödtjänster dygnet runt vid behov.

Att söka sig till effektiverat serviceboende med dygnet runt vård är aktuellt då den äldres funktionsförmåga försvagas så att hemmaboende inte är möjligt ens med hjälp av omfattande service hemma.

Äldreomsorgen strävar efter att sköta vården och omsorgen vid effektiverat serviceboende så att den äldre kan bo på samma enhet till slutet av sitt liv och att klienten inte behöver flytta efter service. Vid behov kan klienten flyttas inom äldreomsorgen. En flytt kan vara motiverad då klientens vårdbehov har ändrat på ett betydande sätt och man kan bättre svara på det på en annan avdelning vid enheten. Klientens eventuella behov av institutionsvård bestäms utgående från medicinska grunder.

Beviljande av plats på effektiverat serviceboende

Vid Mariehamns stads äldreomsorg behandlas ansökningar som gäller plats vid effektiverat serviceboende i den multiprofessionella SAP-gruppen (förkortning av *Saml*a, *Analyser*a, *Placera*)*a*). SAP-gruppen består av ett multiprofessionellt team med representanter från äldreomsorgen; socialarbetare, enhetschefer från hemmaboende- och boendeservice, biträdande enhetschef från hemmaboendeservice samt servicehandledare och från Ålands hälso- och sjukvård, primärvården. Gruppen leds av äldreomsorgens socialarbetare.

SAP-gruppens primära målsättning är att utreda möjligheterna för ordnande av öppenvårdstjänster så som ökad hemservice, stödtjänster, dagverksamhet och korttidsvård samt att bedöma att klientens vård- och serviceplan baserat på klientens behov. Ifall öppenvårdens omfattande åtgärder inte räcker till för att trygga klientens hemmaboende blir målsättningen att hitta en ändamålsenlig vårdplats med dygnet runt omsorg för klienten som motsvarar dennes funktionsförmåga och hjälpbehov. Vårdbehovet bedöms i SAP-gruppen så att brådskande fall prioriteras. Socialarbetaren ansvarar för besluten i enlighet med Landskapslagen om socialvård och Äldrelag för Åland.

Plats ska alltid ansökas skriftligt, ansökningsblankett finns på www.mariehamn.ax/aldre-och-omsorg eller fås från äldreomsorgens kansli på Trobergshemmet. Den sökande ska bifoga ett medicinskt utlåtande. En ansöknin g örs aldrig i en sjukdoms akuta skede då vården och eventuella undersökningar eller eventuell rehabilitering pågår.

SAP-gruppen håller möten två (2) gånger per månad. Den sökande får skriftligt beslut, tjänsteinnehavarbeslut, med anvisningar för rättelseyrkande på sin kompletta ansökan vid beviljande av plats eller avslag.

Då en plats på effektiviserat serviceboende blir ledig bedömer SAP-gruppen vilken av de godkända sökande har mest brådskande behov, dock med beaktande av boendeenhetens strukturella och funktionella specialegenskaper, äldreomsorgslagen och lagen om hemkommun.

Ifall kriterierna för dygnet runt vård inte uppfylls skickas ett officiellt beslut om nekande till den sökande. Ansökan behandlas på nytt vid behov (en ansökan är i kraft max. 6 månader), ifall den sökandes fysiska, psykiska eller sociala situation ändrar permanent. Den sökande informeras om möjligheten till ny bedömning i samband med beslutet om nekande.

Enligt Äldrelagen (2020:9) ska kommunen på sin hemsida offentliggöra uppgifter om uppskattad väntetid till kommunens socialservice. Uppgifterna ska uppdateras en gång per halvår.
www.mariehamn.ax/aldre-och-omsorg

Bedömning av servicebehovet

Bedömningen av servicebehovet görs av socialarbetare. Personer har rätt att få en bedömning av servicebehovet. Utredningen av servicebehovet inleds senast inom sju dagar, i brådskande fall utan dröjsmål. Bedömning eller utredning av servicebehovet kan initieras av personen själv, anhöriga annan person eller myndighet enligt Landskapslag för socialvård (2020:12) 36 §.

Vid val av en ändamålsenlig vårdform och ett ändamålsenligt vårdställe utreder socialarbetare den sökandes individuella helhetssituation. Bedömningen av den sökandes helhetssituation görs i samråd med den sökande, den sökandes anhöriga, hemservicens-, korttidsvårdens- och hälso- och sjukvårdens representanter.

Kartläggning av servicebehov omfattar:

- Hälsa och fysiskfunktionsförmåga
- Minnesfunktioner
- Sociala situation och psykisk hälsa
- Hem- och närmiljö samt tidigare användning av service.
- Riskfaktorer

- Till kartläggningen hör även att den sökandes funktionsförmåga bedöms också via RAI-bedömningssystem.

Enligt § 14 (ÅFS 2020:9) *I samband med att servicebehovet bedöms ska den äldre personens funktionsförmåga utredas mångsidigt och med tillförlitliga bedömningsinstrument.* Äldreomsorgen använder funktionsmättningsprogrammet RAIsoft för klienter inom hem- och boendeservice. Resultaten av mätningen ger ett underlag för att fastställa klienternas vård- och rehabiliteringsbehov. Det ger också en indikation om behovet av servicenivå samt följer upp att klientens målsättning förverkligas. Delområden som används i kriterierna är **ADL**, fysisk funktionsförmåga, **CPS**, kognitiv funktionsförmåga, **MAPLE**, social funktionsförmåga samt **CHESS**, hälsotillstånd. RAI-bedömningssystemet är utformat för bedömning av klientens servicebehov samt för uppgörande av vård-, rehabiliterings- och serviceplan.

För att säkerställa en rättvis och jämlik behandling av de sökande används *kriterier för effektiverat serviceboende med dygnet runt vård för äldre* vid utvärdering av servicebehovet.

En sökande som vill överföras till invånare i en annan kommun men inte klarar av att bo självständigt har i enlighet med lagen om hemkommun (1994:201) rätt att ansöka om vårdplats i den nya kommunen på samma grunder och med samma kriterier som kommunens övriga invånare.

Kontaktuppgifter till socialarbetare:

Socialarbetare: tfn 018-531 737 e-post: aldreomsorgen@mariehamn.ax

Besöksadress:

Äldreomsorgens kansli på Trobergshemmet, Norra Esplanadgatan 6

Postadress:

Mariehamns stad, Äldreomsorgen

PB 159

22101 MARIEHAMN

Kriterier för beviljande av effektiverat serviceboende med dygnet runt vård

Effektiverat serviceboende med dygnet runt vård är ett boende för äldre personer som har **omfattande hjälpbehov** med funktioner i daglig livsföring **dygnet runt**. Den sökande har ett **stort behov av vård och omsorg** som inte i tillräcklig utsträckning kan tillgodoses i hemmet med öppenvårdstjänster så som hemservice och stödtjänster.

Kriterier av brådskande natur är bl.a. den sökandes trygghet i hemmet riskeras på grund av utmanande beteende (förirring, vandrande eller något annat beteendesymptom) eller någon annan faktor som påverkar den sökandes vård på ett betydande sätt, som t.ex. hastiga förändringar i närstående vården.

	Effektiverat serviceboende för minnessjuka	Effektiverat serviceboende för 65 år och äldre
Funktionsförmåga	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personen har diagnostiserats med medelsvår eller svår minnessjukdom och betydligt nedsatt funktionsförmåga. CPS 3–6 ✓ Hjälpbehovet beror i huvudsak på demenssjukdom (beteendesymtom, tendens till vandringsbenägenhet och betydande svårigheter att klara av vardagssysslor). ✓ Bedömning av vårdbehov: MAPEL 4–5, kan vara lägre, förutsätter att CHES är <3. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Personen behöver ofta/kontinuerligt hjälp eller handledning med dagliga funktioner. ADL 3–6 ✓ Minnet kan vara märkbart nedsatt, men inga tendenser att vandra finns. ✓ Bedömningen av vårdbehov: MAPEL 4–5, kan vara lägre, förutsätter att CHES är <3.

Service	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hemservice har använts, 4–6 besök/ dygn, utöver eventuella nattbesök. ✓ Närståendevårdssituationen bedöms individuellt.
Bedömning	I ansökans behandlingsskede görs en heltäckande bedömning där man tar i beaktande individuella behov och sociala-, psykiska-, fysiska- och kognitiva funktionsförmågan.
Förutsättningar	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Man har utrett och använt rehabiliteringsmöjligheter, t.ex korttidsvård och dagverksamhet. ✓ Hjälpmedel som stöder minnets- och fysisk funktionsförmåga har använts eller prövats. ✓ Man har gjort diagnostisk utredning.
Villkor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ansökan upphör ifall den sökande tackar nej till den erbjudna platsen. ✓ Platsen skall tas emot inom 3 vardagar. ✓ Flytten ska ske inom 3 vardagar från att man fått meddelande om platsen eller enligt överenskommelse med socialarbetaren. ✓ Hyresavtalet skrivs från det datum sökande tackat ja till platsen.
Inte berättigad till boendeplats	<ul style="list-style-type: none"> ✓ En bristfällig bostad berättigar inte till boendeplats.